

УПУТСТВО

за прикупљање података и
попуњавање упитника за анкету
**“Анкета о засијаним
површинама и засадима,
2021”**

Босна и Херцеговина

Агенција за статистику
Босне и Херцеговине

Сарајево, 2021.

УПУТСТВО

за прикупљање података и
попуњавање упитника за анкету

“Анкета о засијаним површинама и засадима, 2021”

Босна и Херцеговина

Агенција за статистику
Босне и Херцеговине

САДРЖАЈ

ПОГЛАВЉЕ I: Карта методолошка објашњења	4
1.1. Циљ Анкете.....	4
1.2. Јединица посматрања и јединица анкетирања	4
1.3. Референтни период	4
1.4. Инструменти за спровођење Анкете.....	4
ДИО 1. ОПШТИ ПОДАЦИ О ГАЗДИНСТВУ	5
ДИО 2. ЗАСИЈАНЕ ПОВРШИНЕ И ЗАСАДИ НА КРАЈУ ПРОЉЕЋНЕ СЈЕТВЕ.....	7
Табела 2.1. ЗАСИЈАНЕ ПОВРШИНЕ НА ОРЕНИЦАМА ПОД ЖИТАРИЦАМА, ИНДУСТРИЈСКИМ БИЉЕМ, АРОМАТИЧНИМ, МЕДИЦИНСКИМ И ЗАЧИНСКИМ БИЉЕМ И КРМНИМ БИЉЕМ И ОЧЕКИВАНИ ПРИНОС ЗА НАЈВАЖНИЈЕ УСЈЕВЕ (24. мај 2021.)	7
Табела 2.2. ЗАСИЈАНЕ ПОВРШИНЕ НА ОРЕНИЦАМА И У БАШТАМА/ВРТОВИМА (ОКУЋНИЦАМА) ПОД ПОВРЋЕМ (УКЉУЧУЈУЋИ КРОМПИР, ДИЊЕ, ЛУБЕНИЦЕ И ЈАГОДЕ) (24. мај 2021.)	10
Табела 2.3. ВОЋЊАЦИ (УКЉУЧУЈУЋИ КОШТУЊАВО И ЈАБУЧАСТО ВОЋЕ, МАСЛИНЕ, ЦИТРУСЕ И ЈУЖНО ВОЋЕ, ОРАШАСТО И ЈАГОДИЧАСТО ВОЋЕ, А ИСКЉУЧУЈУЋИ ЈАГОДЕ) (24. мај 2021.)	12
Табела 2.4. ВИНОГРАДИ, ПЛАНТАЖНИ (24. мај 2021.).....	13
Табела 2.5. РАСАДНИЦИ И ЦВИЈЕЋЕ И УКРАСНО БИЉЕ (24. мај 2021.)	13
Табела 2.6. ЛИВАДЕ, ПАШЊАЦИ, УГАРИ И НЕКОРИШЋЕНО ЗЕМЉИШТЕ, (24. мај 2021.)	14

УВОД

“ АНКЕТА О ЗАСИЈАНИМ ПОВРШИНАМА И ЗАСАДИМА, 2021” (у даљем тексту Анкета) - образац АЗП/Б, је статистичко истраживање које се спроводи једанпут годишње у јуну и чије спровођење на терену или путем телефонског интервјуа (САТИ) траје двије седмице.

Прикупљени подаци односе се на засијане површине ратарских култура на ораницама и баштама/вртовима (окућницама), на површине у интензивним воћњацима и на број стабала у екстензивним воћњацима, на површине у плантажним виноградима, на површине у расадницима, на површине за производњу цвијећа и украсног биља, на површину ливада и пашњака као и на површину угара и некоришћеног пољопривредног земљишта.

Јединице посматрања у овој Анкети су породична пољопривредна газдинства као и правна лица и обртници (и задруге). Породична пољопривредна газдинства (ППГ) су изабрана на основу истог циљаног, стратификованог узорка који се користио и у АПП/Б-2020,а на бази оквира из Пописа становништва 2013. На бази ажурираних регистара пољопривредних газдинстава из административних извора и СПР-а у узорак су узета сва предузећа и обртници (и задруге) који се у оквиру своје класификације дјелатности баве пољопривредном производњом.

За спровођење ове Анкете припремљени су Упитник (АЗП/Б-2021) и Упутство. Упутство садржи неопходна методолошка објашњења за попуњавање обрасца, информације о задацима и обавезама учесника у Анкети као и информације о организацији и спровођењу овог истраживања.

Период прикупљања података је од 1. до 15. јуна текуће године. Почетак рада на анкетирању је 1. јуни, ујутро.

Приликом припреме Упитника и Упутства коришћене су статистичке норме садржане у ЕУ регулативама (543/2009, 1337/2011 и 1557/2015), ЕУ приручницима, методолошким упутствима, препорукама и објашњењима Евростата, а у циљу добијања међународно упоредивих података.

ПОГЛАВЉЕ I: Карта методолошка објашњења

1.1. Циљ Анкете

Основни циљ спровођења Анкете је прикупљање података о засијаним пољопривредним површинама и засадима на породичним пољопривредним газдинствима, предузећима и обртницима (и задруге). Анкетом ће се осигурати годишњи подаци о засијаним пољопривредним површинама и засадима.

Подаци се односе на одређени период посматрања и укључују следеће:

- а) Засијана пољопривредна површина (по врстама и групама усјева);
- б) Очекивани принос за поједине важније усјеве;
- в) Укупна и производна површина интензивних воћњака по врсти воћа, очекивани принос раног воћа, број стабала екстензивних воћњака и укупна површина екстензивних воћњака;
- г) Укупна и производна површина винограда по намјени грожђа;
- д) Укупна производна површина расадника;
- ђ) Укупна производна површина за цвијеће, украсно биље и украсно дрвеће;
- е) Укупна површина ливада, пашњака, угара и некоришћеног пољопривредног земљишта

1.2. Јединица посматрања и јединица анкетања

Јединице посматрања у овој Анкети су породична пољопривредна газдинства као и предузећа и обртници (и задруге). Породична пољопривредна газдинства (ППГ) су изабрана на основу истог циљаног, стратификованог узорка који се користио и у АПП/Б-2020, а на бази оквира из Пописа становништва 2013. На бази ажурираних регистара пољопривредних газдинстава из административних извора у узорак су узета сва предузећа и обртници.

Пољопривредно газдинство представља самосталну јединицу у техничком и економском смислу, која има јединствено управљање и која обавља пољопривредне дјелатности, било да је у питању главна или споредна дјелатност газдинства.

Газдинства могу бити *породична пољопривредна газдинства, предузећа и обртници (и задруге)*.

1.3. Референтни период

Референтни датум за истраживање је 24. мај 2021.

1.4. Инструменти за спровођење Анкете

За спровођење Анкете користити ће се следећи методолошки инструменти:

- Листа пољопривредних газдинстава (образац АЗП/Б – ЛГ);
- Упитник за Анкету (образац АЗП/Б-2021);
- Кодна листа усјева (образац АЗП/Б-КЛУ);
- Упутство за прикупљање података и попуњавање Упитника за Анкету
- Извјештај оператера о току анкетања (образац АЗП/Б - А);
- Извјештај контролора о току анкетања (образац АЗП/Б – К);

ПОГЛАВЉЕ II: Упутство за попуњавање Упитника “АНКЕТА О ЗАСИЈАНИМ ПОВРШИНАМА И ЗАСАДИМА, 2021” (АЗП/Б-2021)

У циљу што коректнијег попуњавања упитника за Анкету „АНКЕТА О ЗАСИЈАНИМ ПОВРШИНАМА И ЗАСАДИМА, 2021” (АЗП/Б-2021) од стране анкетара или оператера, припремљено је методолошко упутство. Оно обухвата генералне принципе начина попуњавања обрасца као и дефиниције термина који се појављују у Упитнику.

УПИТНИК ЗА “АНКЕТУ О ЗАСИЈАНИМ ПОВРШИНАМА И ЗАСАДИМА, 2021” (ОБРАЗАЦ АЗП/Б-2021)

За свако пољопривредно газдинство, анкетар или оператер током интервјуисања носиоца породичног пољопривредног газдинства или друго лице које је упућено у структуру газдинства, односно одговорно лице предузећа/обртника (и задруге), попуњава се један образац АЗП/Б-2021.

Попуњавање упитника обавља се искључиво хемијском оловком у плавој или црној боји или правилним уносом и контролом података у апликацији. Податке уписивати читко и прецизно у предвиђена поља, као одговор на постављено питање.

Уколико нема појаве (не постоји податак) поља се остављају празна, односно не уписују се цртице или нуле.

По доласку у газдинство или по позиву анкетар или оператер најприје идентификује газдинство тј. утврђује да ли се ради о газдинству са Листе (АЗП/Б-ЛГ) које треба анкетирати.

Саставни дио Упитника је КОДНА ЛИСТА УСЈЕВА (образац АЗП/Б-КЛУ). Она се састоји од назива главних и појединачних усјева са придруженим бројчаним кодовима. Анкетар или је обавезан користити Кодну Листу приликом попуњавања табела у колони 2 уписујући одговарајуће кодове и у колони 3 називе усјева, а у складу са одговорима испитаника. Оператер у апликацији има већ наведене врсте усјева са припадајућим кодовима.

ДИО 1. ОПШТИ ПОДАЦИ О ГАЗДИНСТВУ

Пољопривредно газдинство представља самосталну јединицу у техничком и економском смислу, која има јединствено управљање и која обавља пољопривредне дјелатности, било да се ради о главним или споредним дјелатностима газдинства. Газдинства могу бити породична пољопривредна газдинства и газдинства као предузећа односно као обртници (и задруге).

Прије почетка интервјуа анкетар или оператер треба да у предвиђена поља упише ИД газдинства са Листе пољопривредних газдинстава (образац АЗП/Б-ЛГ), затим уписује датум анкетирања (дан и мјесец), почетак анкетирања (час и минута) и шифру анкетара.

У дијелу **Идентификациони подаци газдинства** анкетар уписује, а оператер провјерава:

- **За породично пољопривредно газдинство** се уписују односно провјеравају сљедећи подаци о носиоцу газдинства: име и презиме носиоца газдинства и матични број носиоца газдинства (ЈМБГ);
- **За пољопривредно газдинство као предузеће, односно као обртника (и задруге)** се уписују односно провјеравају сљедећи подаци: назив предузећа/обртника и матични број предузећа/обртника.

У дијелу **Адреса носиоца газдинства/предузећа/обртника (и задруге)** анкетар уписује, а оператер провјерава: општина/град, насеље, улицу и кућни број, електронску пошту (имејл) и телефон. Оператер обавезно додаје телефонски број са Листе газдинстава у апликацију у случају да га у апликацији нема.

У дијелу **Локација газдинства** уписује се општина/град и насеље само у случају уколико је локација газдинства различита од адресе носиоца газдинства.

Напомена: Локација газдинства је мјесто на којем се одвија највећи дио пољопривредне производње (мјесто гдје се налазе пољопривредни објекти или највећа површина коришћеног пољопривредног земљишта).

У дијелу **Статус газдинства** у предвиђено поље означава се знаком **X** шифра од 1-7 (за породична пољопривредна газдинства) и шифра 1, 3, 5, 6 и 7 (за правна лица и обртнике), у зависности од статуса анкетираниог газдинства како слиједи:

Уколико је газдинство анкетирано, анкетар уписује:

Статус 1. Газдинство је интервјуисано и носилац газдинства је исти као у ЛГ листи – Газдинство обавља пољопривредну активност везану за биљну производњу и интервјуисано газдинство је газдинство на Листи и носилац газдинства је исти као на Листи.

Статус 1 се обиљежава само за газдинства која се баве биљном производњом.

Статус 2. Газдинство је интервјуисано и носилац је различит него у ЛГ листи – Газдинство обавља пољопривредну активност везану за биљну производњу и интервјуисано газдинство је газдинство на Листи и носилац газдинства је различит од носиоца газдинства на Листи. У упитник (образац АЗП/Б-2021) односно у апликацију се уносе идентификациони подаци за новог носиоца газдинства.

Статус 2 се обиљежава само за газдинства која се баве биљном производњом и само за породична пољопривредна газдинства (ППГ).

Статус 3. Газдинство се не бави биљном производњом – Овај статус се обиљежава на основу добијених информација да се газдинство не бави биљном производњом већ неком другом производном активношћу као што је рецимо сточна производња или производња меда. **Ако је газдинству одређен статус 3, анкетар завршава анкетирање.**

Статус 3 се обиљежава само за газдинства која се не баве биљном производњом али се баве неком другом производном активношћу као што је рецимо сточна производња или производња меда.

Међутим, на терену се могу наћи различити случајеви и у тим појединим случајевима, анкетар или оператер неће бити у могућности да анкетирају односно унесу податке у апликацију за газдинство са Листе. Разлози за неанкетирање газдинства могу бити сљедећи:

Статус 4. Газдинство се не бави пољопривредом – Овај статус се обиљежава на основу добијених информација да се газдинство више не бави пољопривредном активношћу. **Ако је газдинству одређен статус 4, анкетар завршава анкетирање.**

Статус 5. Одсуство чланова газдинства - У периоду трајања Анкете разлози одсутности могу бити различити (боравак у иностранству, коришћење одмора и сл.). **Ако је након три**

покушаја анкетара односно након три телефонска позива оператера газдинству одређен статус 5, анкетар завршава анкетирање.

Статус 6. Адреса носиоца газдинства је непозната или нетачна (телефон) - овај статус се обиљежава у случају када анкетар не може пронаћи газдинство на адреси са Листе, односно када оператер не може пронаћи телефонски број на Листи. У случају да се тражено газдинство са Листе налази на другој адреси, односно да се пронађе на другом телефонском броју, анкетирати га, односно унијети у апликацију и уписати шифру 1. **Ако је газдинству одређен статус 6, анкетар завршава анкетирање.**

Статус 7. Газдинство је одбило сарадњу - овај статус се обиљежава након свих настојања да се газдинство анкетира, као и упозорења да свако одбијање давања података или давања погрешних података, подразумејива прекршајну одговорност. **Ако је газдинству одређен статус 7, анкетар завршава анкетирање.**

Статуси 3, 4, 5, 6 и 7 се обиљежавају за газдинства која се „не“ баве биљном пољопривредном производњом или се због немогућности остваривања контакта са члановима газдинства нису могли добити подаци о пољопривредној производњи.

Да ли је газдинство регистровано у Регистру пољопривредних газдинстава Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде одговара се са попуњавањем поља за **Да или Не, знаком X, односно маркирањем поља за Да или Не у апликацији (кликом мишем)**. Уколико је одговор **Да**, у предвиђена поља односно предвиђено поље у апликацији се уноси **Регистарски број газдинства у Регистру пољопривредних газдинстава** Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, а након тога и подаци о производним карактеристикама газдинстава.

ДИО 2. ЗАСИЈАНЕ ПОВРШИНЕ И ЗАСАДИ НА КРАЈУ ПРОЉЕЋНЕ СЈЕТВЕ

Засијана површина је укупна површина на којој је пољопривредно газдинство засијало усјеве, у посматраној сјетвеној, пољопривредној години, без обзира да ли је на тим површинама, након сјетве, усјев уништен усљед природних непогода (али захтјева континуиран рад) или неког другог разлога.

Уколико се површина, на којој је уништен усјев, засијана неким другим усјевом, онда се та површина приказује под усјевом, који је накнадно засијан.

Табела 2.1. ЗАСИЈАНЕ ПОВРШИНЕ НА ОРАНИЦАМА ПОД ЖИТАРИЦАМА, ИНДУСТРИЈСКИМ БИЉЕМ, АРОМАТИЧНИМ, МЕДИЦИНСКИМ И ЗАЧИНСКИМ БИЉЕМ И КРМНИМ БИЉЕМ И ОЧЕКИВАНИ ПРИНОС ЗА НАЈВАЖНИЈЕ УСЈЕВЕ (24. мај 2021.)

Засијане површине на ораницама под житарицама, индустријским биљем, ароматичним, медицинским и зачинским биљем и крмним биљем и очекивани принос за најважније усјеве (24. мај 2021.) (=Сум(Табела 2.1., Колона 4, Ред 22) - уписују се укупне површине ораница на којима се узгајају житарице, индустријско биље, ароматично, медицинско и зачинско биље, крмно биље, корјенасто-кртоласто биље, **искључујући поврће**. У колони 3 уписује се укупна површина изражена у дунумима.

Оранице су земљишта која се редовно обрађују и на којима се по утврђеном реду (плодореду) засијавају усјеви. На ораницама се узгајају жита, сухе махунарке, корјенасто-кртоласто биље, индустријско биље, поврће (на отвореном и под заштитом), ароматично, медицинско и

зачинско биље, цвијеће и украсно биље, зелено крмно биље, сјеме и садни материјал. Такође у површине под ораницама укључују се и површине угара.

Укупна засијана површина, дунум - је површина на којој је засијан одређени усјев било да се ради о јесењој сјетви 2020 или прољетној сјетви 2021.

Очекивани принос, kg/дунум - представља очекиван принос (**рану процјену**) одређене врсте усјева у 2021. години стандардне влажности који ће бити добијен по завршеној жетви/берби. Очекивани принос је изражен у килограмима по дунуму, kg/дунум.

Очекивана производња, t - представља очекивани принос (**рану процјену**) одређене врсте усјева у 2021. години, стандардне влажности који је добијен по завршеној жетви/берби. Односи се се на ратарске културе док су још у пољу и исказују се као реалан принос којим ће се располагати након жетве/бербе. Очекивана производња је изражена у тонама, t.

Житарице (од шифре 1 до 7) – пшеница, раж, јечам, зоб, тритикале, кукуруз за зрно и остала жита за зрно.

Подаци се односе на засијану површину жита која се жању сува ради производње зрна, без обзира на употребу (укључујући и жита која се користе за производњу енергије и производњу сјемена за продају). Површине под житима која се жању у зеленом стању ради исхране стоке, уписују се у оквир крмног биља (**нпр. кукуруз за силажу – зелена маса, шифра 15**). У овој табели се приказује и очекивани просјечана принос килограма по дунуму и очекивани укупни принос у тонама за рана жита (**шифра 1 – 5, колона 5 и колона 6**).

Пшеница, озима и јара (шифра 1) – приказује се засијана површина и очекивани принос и укупна производња пшенице, без обзира на врсту пшенице.

Раж, озима и јара (шифра 2) – приказује се засијана површина и очекивани принос и укупна производња ражи.

Јечам, озими и јари (шифра 3) – приказује се засијана површина и очекивани принос и укупна производња јечма.

Зоб, озима и јара (шифра 4) – приказује се засијана површина и очекивани принос и укупна производња зоби.

Тритикале (шифра 5) – приказује се засијана површина и очекивани принос и укупна производња тритикале.

Кукуруз за зрно (шифра 6) – приказује се засијана површина кукуруза за зрно, меркантилног и сјеменског заједно. Обухватају се све сорте (ране, касне, хибридни и др.).

Остала жита за зрно (шифра 7) – спадају: просо, хељда, сирак, суражица и др.

Индустријско биље (шифре о 8 до 13) – уљана репица, сунцокрет, соја, остали усјеви за производњу уља, дуван, ароматично, љековито и зачинско биље, остало индустријско биље.

Подаци се односе на засијану површину усјева намијењени за индустријску прераду прије финалне употребе. Укључени су и усјеви за производњу обновљиве енергије.

Уљана репица, зрно (шифра 8) – укључује и производњу сјемена за продају. Приказати засијану површину.

Соја, зрно (шифра 9) – укључује и производњу сјемена за продају. Приказати засијану површину.

Сунцокрет, зрно (шифра 10) – укључује и производњу сјемена за продају. Приказати засијану површину.

Дуван, суви лист (шифра 11) – приказати засијану површину.

Ароматично, медицинско и зачинско биље, укупно (шифра 12) – приказују се засијане површине под биљкама које се користе у фармацији или као зачини. У љековито или ароматично биље спадају: анис, лаванда, нана, камилица, матичњак, жалфија, линцура, першун, босиљак, слачица, оригано, коријандар, лук власац и др.

Остало индустријско биље (шифра 13) – приказују се засијане површине под осталим индустријским биљем и овом групом усјева се обухвата: цикорију, хмељ, лан као и остале усјеве гајене искључиво за производњу енергије.

Крмно биље (шифре од 14 до 21) – кукуруз за силажу, житарице које се жању зелене, дјетелина, луцерка, остале вишегодишње легуминозе, вишегодишње траве и мјешавина трава, сточна репа и остало биље које се жање зелено.

Подаци се односе на крмно биље које се узгаја зелено ради исхране стоке. Укључено је и биље за производњу обновљиве енергије. Крмно биље које није коришћено на пољопривредном газдинству, већ је продато за директну употребу на другом газдинству или индустрији, такође је укључено.

Житарице које се жању зелене (шифра 14) – приказати засијану површину свих врста жита која се жању зелена (као цијела биљка), намијењених за сточну храну као и за производњу енергије.

Кукуруз за силажу (шифра 15) – приказати засијану површину кукуруза који се користи у зеленом стању, за силажу (не за производњу зрна) и укључује све дијелове кукуруза – цијелу стабљику. У засијане површине укључене су и површине које ће се користити за сточну храну у свјежем стању. Укључен је и кукуруз за производњу енергије.

Дјетелина (шифра 16) – приказати површину под једногодишњом и вишегодишњом дјетелином, без обзира на врсту (црвена, бијела и жута дјетелина). Укључена је дјетелина као главни усјев.

Луцерка (шифра 17) – приказати површину под једногодишњом и вишегодишњом луцерком, без обзира на врсту. Укључена је луцерка као главни усјев.

Остале легуминозе пожњевене у зеленом стању н.п. (шифра 18) – приказати засијану површину осталих вишегодишњих легуминоза које се жању зелене (као цијела биљка), углавном за сточну храну, (нпр. сточни грашак, грахорица, лупина, сточни боб и др.).

Траве и смјесе трава са дјетелинама и житарицама (шифра 19) – приказати површине под мјешавином трава намијењених за испашу, сијено или силажу као дио нормалне ротације усјева, које трају најмање једну а највише пет година и засијане су као појединачне траве или мјешавине трава или мјешавине трава и дјетелине или мјешавине трава и житарица. Једногодишње траве (у трајању од само једне ротације), укључене су у оквиру осталих крмних легуминоза.

Сточна репа (шифра 20) – приказује се засијана површина коријена сточне репе без лишћа.

Остало крмно биље пожњевено у зеленом стању н.п. (шифра 21) – приказати површину осталих ратарских усјева намијењених углавном за сточну храну.

Засијане површине, укупно (шифра 22) – уписује се укупно засијана површина свих усјева наведених у Табели 2.1. **Представља збир усјева са шифрама 1-21.**

Табела 2.2. ЗАСИЈАНЕ ПОВРШИНЕ НА ОРЕНИЦАМА И У БАШТАМА/ВРТОВИМА (ОКУЋНИЦАМА) ПОД ПОВРЋЕМ (УКЉУЧУЈУЋИ КРОМПИР, ДИЊЕ, ЛУБЕНИЦЕ И ЈАГОДЕ) (24. мај 2021.)

Засијане површине су површине под поврћем (укључујући кромпир, диње, лубенице и јагоде) и то: укупне засијане површине и од њих приказане засијане површине у заштићеном простору и на отвореном у баштама/вртovima (окућницама) (шифре од 23 до 38).

Оранице су земљишта која се редовно обрађују и на којима се по утврђеном реду (плодореду) засијавају усјеви. На ораницама се узгајају жита, суве махунарке, кртоласто-корјенасто биље, индустријско биље, поврће (на отвореном и под заштитом), ароматично, медицинско и зачинско биље, цвијеће и украсно биље, зелено крмно биље, сјеме и садни материјал. Такође у површине под ораницама укључују се и површине угара.

Баште/вртови (окућнице) – су мање пољопривредне површине које се у већини случајева налазе одвојене од осталих пољопривредних површина и обично су у близини куће. На њима се узгајају разне врсте поврћа, појединачних стабала воћа, ароматичног, зачинског и медицинског биља као и других усјева али на малим површинама (**до 500 m²**). Углавном се ти производи користе за властиту потрошњу и **не улазе у плодоред усјева на ораницама.**

Напомена: Баште/вртови (окућнице) су површине до 500 m². Намијењене су претежно за узгој поврћа, а могуће је узгајати и друге усјеве као што је ароматично, кулинарско и медицинско биље, воће, итд.

Поврће (укључујући кромпир, диње, лубенице и јагоде)

Укупно засијана површина (под поврћем) - на отвореном или под заштитом (укључујући кромпир, диње, лубенице и јагоде) (=Сум(Табела 2.2., Колона 4, Ред 39) - уписују се оне површине које су под поврћем (укључујући кромпир, диње, лубенице и јагоде), на отвореном или под заштитом било да су на ораницама или баштама/вртovima (окућницама). У колони 4 уписује се укупна површина изражена у дунумима, дунум.

Од тога: укупно засијана површина под заштитом (укључујући кромпир, диње, лубенице и јагоде) (=Сум(Табела 2.2., Колона 5, Ред 39) - површине које су под поврћем у заштићеним просторима (укључујући кромпир, диње, лубенице и јагоде), под чврстом пластиком, меком пластиком или стаклом, који су приступачни људима и који могу имати уграђену уобичајену инсталацију (уређаји за наводњавање, гријање, провјетравање, освјетљење и сл.). Обухватају и површине на ораницама и баштама/вртovima (окућницама). У колони 5 уписује се укупна површина изражена у метрима квадратним, m².

Напомена: Уписивати само стварну површину заштићених простора (пластеника, стакленика) без обзира на пожњевену површину да не би дошло до увећања површине пластеника и стакленика.

Од тога: засијана површина на отвореном у баштама/вртovima (окућницама) (укључујући кромпир, диње, лубенице и јагоде) (=Сум(Табела 2.2., Колона 6, Ред 39) – уписују се

површине башта/вртова (окућница) на отвореном. У колони 6 уписује се укупна површина изражена у метрима квадратним, m².

Напомена: У укупну површину башти/вртова у Табели 2.2. уписивати стварну површину на отвореном као и стварну површину заштићених простора без обзира колико се пута та површина башти/вртова користила у току једне пољопривредне године. Ово је важно да не би дошло до увећања површине пластеника и стакленика и уопште површине башти/вртова.

Укупна засијана површина, дунум је површина на којој је засијана одређена врста поврћа било да се ради о јесењој сјетви 2020 или прољетној сјетви 2021. Површина је изражена у дунумима, дунум.

Од тога: засијана површина под заштитом, m² је површина на којој је засијана одређена врста поврћа у заштићеном простору (стакленици или пластеници) било да се ради о јесењој сјетви 2020 или прољетној сјетви 2021. Површина је изражена у метрима квадратним, m².

Од тога: засијана површина на отвореном у баштама/вртовима, m² је површина на којој је засијана одређена врста поврћа на отвореном било да се ради о јесењој сјетви 2020 или прољетној сјетви 2021. Површина је изражена у метрима квадратним, m².

Намјена ових усјева је за властите потребе па се према томе пожњевене површине и укупан принос исказују за овај начин употребе. Искључују се:

1. Површине намијењене за узгој усјева и продају на тржишту било да се ради о газдинствима или колективним домаћинствима (школска газдинства, затворска газдинства, манастирска газдинства, итд...);
2. Површине за производњу сточне хране па и онда ако чланови газдинства конзумирају месо животиња храњених том сточном храном;
3. Украсне баште, украсни травњаци, паркови, итд.

Напомена: Кромпир по ЕУ легислативи спада у посебну групу корјенасто-кртоластих усјева због тога је наглашено да се у оквиру овог истраживања налази у кодној листи за дио поврће. Диње, лубенице и јагоде се рачунају у поврће, јер се гаје на ораницама и агротехника им је слична као код агротехнике поврћа.

Засијане површине, укупно (шифра 39) – представљају збир свих површина на којима пољопривредно газдинство гаји различите врсте поврћа, кромпир, лубенице, диње и јагоде. Засијане површине, укупно обухватају поврће, кромпир, диње, лубенице и јагоде који се гаје на ораницама – на отвореном (колона 4) и у заштићеном простору (колона 5) као и у баштама/вртовима (окућницама) – на отвореним површинама (колона 6). **Представљају збир усјева са шифрама 23-38.**

Кромпир (шифра 23) - уписује се засијана површина раног, касног и сјеменског кромпира заједно.

Пасуљ (шифра 24) – уписује се засијана површина пасуља као главног усјева.

За шифре 25-38 – уписује се засијана површина по редослиједу врста поврћа како је наведено у табели.

Остало поврће н.п. (шифра 38) - уписује се укупна засијана површина свих осталих врста поврћа које нису поменуте у табели (шпинат, блитва, целер, першун, тиквице, брокула, прокула, патлиџан,...итд).

Табела 2.3. ВОЋЊАЦИ (УКЉУЧУЈУЋИ КОШТУЊАВО И ЈАБУЧАСТО ВОЋЕ, МАСЛИНЕ, ЦИТРУСЕ И ЈУЖНО ВОЋЕ, ОРАШАСТО И ЈАГОДИЧАСТО ВОЋЕ, А ИСКЉУЧУЈУЋИ ЈАГОДЕ) (24. мај 2021.)

Воћњаци су вишегодишњи засади на којима је засађено коштуњаво и јабучасто воће, маслине, цитруси и јужно воће, орашасто и јагодичасто и бобичасто воће искључујући јагоде. Воћњаци могу бити интензивни (плантажни) и екстензивни.

ЈАГОДИЧАСТО И БОБИЧАСТО ВОЋЕ: Површине под јагодичастим и бобичастим воћем су земљишта на којима су засађене боровнице, купине, малине, црне и црвене рибизле, аронија и брусница (**искључујући јагоде**).

ИНТЕНЗИВНИ ВОЋЊАЦИ (=Сум(Табела 2.3., Колона 4, Ред 56.а) - Уписују се површине интензивних воћњака који представљају површине на којима је засађено коштуњаво и јабучасто воће, маслине, цитруси и јужно воће, орашасто, јагодичасто и бобичасто воће, искључујући јагоде. Интензивни воћњаци су стални засади у којима се редовно примјењују савремене агротехничке мјере (обрада, нега, прскање и др.). Обично су засади стабала на већим површинама са одређеним размаком између редова и одређеним размаком у реду.

Напомена: У ову површину се не укључују екстензивни воћњаци.

ЕКСТЕНЗИВНИ ВОЋЊАЦИ (Табела 2.3., Колона 4, Ред 56.б) су трајни засади и гдје се не примјењују редовне агротехничке мјере нпр. међуредна култивација, наводњавање, употреба вјештачких ђубрива и заштитних средстава. Овај тип воћњака има мање од 100 стабала по хектару или максимални простор између стабала 10 метара. Екстензивни воћњаци такође укључују расута стабла или групу стабала у баштама/вртовима, на обрадивим површинама, на пашњацима и ливадама. **Површине испод тих стабала често се не рачунају као воћњаци, већ под другим категоријама коришћења земљишта.**

Укупна површина, дунум (колона 4) - представља површину под интензивним воћњацима без обзира на старост и родност;

Од тога у производњи, дунум (колона 5) – уписују се површине под родним стаблима која су, према својој физиолошкој зрелости, способна да под нормалним условима за вегетацију заметну плод, без обзира на то да ли су у посматраној години родила или не.

Очекивана производња раног воћа, kg (колона 6) – исказује се у килограмима заокружено на цијеле бројеве. У укупну производњу су већ укључени губици на пољу и остали губици током жетве/бербе.

Број стабала (колона 7) – уписује се укупан број стабала за екстензивне воћњаке на одређеној површини без обзира да ли су у датој години родила или не.

Воћњаци интензивни, укупно (шифра 56.а) (колона 4) – представљају збир свих површина интензивних воћњака за различите врсте воћа које је газдинство засадило. **Представља збир површина различитих врста воћа са шифрама 40-55.**

Воћњаци екстензивни, укупно (шифра 56.б) (колона 4) – представљају укупну површину екстензивних воћњака за различите врсте воћа без обзира да ли се ради о једној или више парцела.

Табела 2.4. ВИНОГРАДИ, ПЛАНТАЖНИ (24. мај 2021.)

Виногради, плантажни (=Сум(Табела 2.4., Колона 4, Ред 60) - Уписују се површине плантажних винограда, а то су површине на којима су засађени чокоти винове лозе у везаном узгоју. У ову површину укључују се само плантажни (интензивни) виногради.

Плантажни (интензивни) виногради су они засади у којима се редовно примјењују агротехничке мјере (обрада, њега, прскање, и др.). Обично су то засади на већим површинама са одређеним размаком између чокота.

Стоно грожђе (501) (шифра 57) – површине под виновом лозом односно грожђем које је намијењено за свјежу употребу, за конзумацију.

Сорте грожђа за производњу квалитетног и висококвалитетног вина (502) (шифра 58) - представља сортимент грожђа који мора бити достигнутог квалитета и приноса по хектару, те прописане количине степена шећера у грожђу.

Сорте грожђа за остала вина (503) (шифра 59) - које је намијењено производњи стоних вина од једне или више сорти винове лозе без ознаке географског поријекла. Стона вина без ознаке географског поријекла не могу носити ознаку сорте.

Укупна површина, дунум – уписује се укупна површина винограда која обухвата површине под родним и младим неродним чокотима.

Од тога у производњи, дунум – уписују се површине под родним чокотима који су према својој физиолошкој зрелости способни да под нормалним условима за вегетацију заметну плод, без обзира на то да ли су у односној години родили или не.

Виногради плантажни, укупно (шифра 60) (колона 4) - представљају збир свих површина плантажних винограда за различите сорте грожђа које је газдинство засадило. **Представља збир површина за све набведене врсте грожђа са шифрама 57-59.**

Табела 2.5. РАСАДНИЦИ И ЦВИЈЕЋЕ И УКРАСНО БИЉЕ (24. мај 2021.)

Расадници - Уписују се површине земљишта на отвореном или у пластеницима/стакленицима на којима се у посматраном периоду обављала производња расада и садница у везаном узгоју, а ради накнадног пресађивања. Они могу бити расадници воћа, винове лозе, цвијећа и украсног биља, површине под расадом поврћа, расадом дувана и расадом смиља. Површине на отвореном и под пластеницима и стакленицима се исказују заједно као укупна површина расадника.

Цвијеће украсно биље и украсно дрвеће – намијењено само за продају на тржишту (искључујући расаднике)– Уписују се површине које се користе за производњу цвијећа, украсног биља и украсног дрвећа намијењеног само за продају на тржишту, (ту спадају све врсте резаног цвијећа, лончанице, божићно дрвеће, украсни грмови итд.) било да се производња обавља на отвореном или у пластеницима/стакленицима. Површине на отвореном и под пластеницима/стакленицима се исказују заједно као укупна површина за производњу цвијећа и украсног биља.

Напомена: Уписивати само стварну површину расадника без обзира колико се пута та производна површина расадника користила у току једне пољопривредне године. Ово је важно да не би дошло до увећања површине пластеника и стакленика и уопште површине расадника, као и површине за производњу цвијећа, украсног биља и украсног дрвећа.

Укупна производна површина на отвореном и под заштитом, дунум (за шифре 61 и 62) (колона 4) - уписивати само стварну површину за производњу на отвореном као и стварну површину заштићених простора (пластеника, стакленика) без обзира колико се пута та производна површина користила у току једне пољопривредне године. Ово је важно да не би дошло до увећања површине пластеника и стакленика и уопште површине расадника, као и површине за производњу цвијећа, украсног биља и украсног дрвећа изражена у дунумима, дунум.

Табела 2.6. ЛИВАДЕ, ПАШЊАЦИ, УГАРИ И НЕКОРИШЋЕНО ЗЕМЉИШТЕ, (24. мај 2021.)

Ливаде (шифра 63) - Уписују се површине ливада као сталних травнатих површина које су се у посматраном периоду користиле углавном за кошење и производњу сијена (**искључујући производњу зелене крме**).

Ливаде су површине обрасле травом, а које се низ година (5 или више) редовно косе ради добијања сијена. Заједно се исказују површине природних и засијаних ливада.

Пашњаци (шифра 64) - Уписују се површине пашњака као сталних травнатих површина које су се у посматраном периоду углавном користиле за испашу стоке.

Пашњаци (укључују грубе пашњаке-пашњаке за оскудну испашу) су земљишта на којима расте трава, трње, грмље и сл., а које се низ година (5 или више) углавном користе за испашу стоке. Заједно се исказују низијски и планински пашњаци.

Угари (шифра 65) - Уписују се површине угара, а то су оранице које су остављене на одмор и дуже од 5 година, без намјере да се на њима нешто производи у току пољопривредне године, али које се могу одржавати у добром околишном стању.

Разликују се сљедеће врсте угара:

- црни угар: површина се преоре и не засије,
- зелени угар: површина се преоре и засије усјевима за зеленишно ђубрење (лупине, дјетелина).

Некоришћено пољопривредно земљиште (шифра 66) - представља укупну површину пољопривредног земљишта на газдинству које се из неких одређених разлога не користи. Ти разлози могу бити напуштено имање, површина под минама, COVID -19, лоша финансијска ситуација, недостатак радне снаге, итд....

Укупна површина, дунум (за шифре 63, 64, 65 и 66) (колона 4) - уписује се укупна површина ливада, пашњака, угара и некоришћеног пољопривредног земљишта, изражена у дунумима, дунум.

Површине се исказују у дунумима са 2 децимале. Ако испитаник користи друге јединице мјере, анкетар је обавезан да их прерачуна у дунуме и упише у упитник.

Јединице мјере које се обично користе за пољопривредно земљиште су хектар (ha), дунум, ар (a) и m².

1 хектар = 10 дунума = 100 ара = 10 000 m²

1 дунум = 10 ари = 1 000 m²

1 ар = 100 m²

